
MKJHT
VÉLEMÉNYEK A KATONAI JOG VILÁGÁBÓL
2020/1.

Budapest
2020
Magyar Katonai Jogi és Hadijogi Társaság
ISSN 2416-1365

Bevezetés

Tanulmányunk célja, hogy felvázolja a török határnyitás lehetséges következményeit a magyarországi migrációs helyzetre, és alternatívákat vázoljon annak kezelésére, kiemelve a Magyar Honvédség lehetséges közreműködését. Az első részben kitérünk a Törökországban tartózkodó migránsok becsült számára, származási országaira. A második részben foglalkozunk a Nyugat-Balkáni Útvonal országaival. Ezen államok kulcsszerepet játszanak a migránsok feltartóztatásában. Végül megvizsgáljuk a magyar határvédelem követelményeit és feladatait a jövőbeni megnövekedett migrációs nyomás kapcsán.

1. Törökországi menekültügyi rendszer

A törökországi menekültügyi helyzetet az 1951-es Genfi Konvenció és az 1967-es Kiegészítés szabályozza, melyek esetében Törökország földrajzi megkötéseket alkalmazott, mely alapján az elmúlt években menekült státuszt csak az a migráns kaphatott, aki török származású, török kultúrájú, és európai gyökerekkel rendelkező.¹ Az új törvény 3 védelmi kategóriát különít el: menekültstátusz, feltételekhez kötött menekültstátusz és a másodlagos védelem.²

A menedékjogot kérelmezőkre két eltérő törvény vonatkozik: a szírekre az Átmeneti Védelemről Szóló Szabályozás (ÁVSZ)³, míg a többi harmadik országbeli állampolgárra a Külföldiekről és a Nemzetközi Védelemről szóló 6458 számú törvény (KNVT)⁴. A KNVT hívta életre a Bevándorlási Menedzsment Igazgatóságot (BMI),⁵ melynek legfőbb feladata a migráció kezelése. Az illegális úton Törökországba érkezett nemzetközi védelemben részesülni kívánó külföldiek a legrövidebb idő alatt kötelesek felkeresni a legközelebbi Tartományi BMI-t⁶, ahol a regisztrációt követően a törökországi tartományok közül egy ún.

¹ Ahmet Icduygu: Syrian Refugees in Turkey, the long road ahead, in: Migration Policy Institute, Washington DC, 2015. <http://www.migrationpolicy.org/sites/default/files/publications/TCM-Protection-Syria.pdf> (letöltve: 2020.03.01.)

² Dogus Simsek: Situation of Syrian Refugees in Turkey, in: Bundeszentrale für politische Bildung, <http://www.bpb.de/gesellschaft/migration/laenderprofile/229982/syrian-refugees-in-turkey> (letöltve: 2020.03.01.)

³ Átmeneti Védelem Szabályozása (ÁVSZ), <https://www.goc.gov.tr/kurumlar/goc.gov.tr/gecicikorumayonetmeligi.pdf> (letöltve: 2020.03.01.)

⁴ Külföldiek Nemzetközi Védelméről szóló törvény (KNVT), <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6458.pdf> (letöltve: 2020.03.01.)

⁵ Rendelet a Bevándorlási Menedzsment Igazgatóság (BMI) létrehozásáról, <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/11/20131114-4.htm> (letöltve: 2020.03.01.)

⁶ Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, 2016 Türkiye Göç Raporu, in: T. C. İçişleri Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü yayınlari, no: 40, Nisan, 2017., http://www.goc.gov.tr/files/files/2016_goc_raporu.pdf (letöltve: 2020.03.01.)

alkalmas tartományba kerülnek elhelyezésre. A szállásukról és ellátásukról a legtöbb esetben a kérelmezőknek önmaguknak kell gondoskodniuk.⁷

2. Törökországi migrációs helyzet

2018-ban Törökország szárazföldi területén mélységi ellenőrzés során 268 003 illegális migráns került előállításra, míg 2019 során 454 662 főt fogtak el. Látható, hogy a mélységben elfogott migránsok száma egy év alatt csaknem megduplázódott. A migránsok legnagyobb része 2019-ben afgán származású volt (201 437 fő). Az átmeneti védelemben részesülő regisztrált szírek összlétszáma jelenleg 3 587 566 fő. Mellettük a migránsok másik népes csoportját a tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldiek teszik ki. Számuk 2018 óta (856 470 fő) intenzíven növekedett a jelenlegi 1 127 933 főre. A külföldiek további jelentős részét a menedékkérők (427 349 fő) képezik. Közülük a legnagyobb számban az afgán (206 561 fő), iraki (158 260 fő) és iráni (42 778 fő) állampolgárok vannak jelen Törökországban. Összesen több mint öt millió olyan külföldről tudunk, akik hosszabb ideje Törökországban tartózkodnak. Emellett még legalább egymillió külföldi élhet illegálisan az országban.

3. Törökországba legálisan belépő külföldiek

A Törökország területére legálisan érkező külföldiek összlétszáma 2015-2019 között 175 320 875 fő volt; míg a Törökországból ugyanezen időszak alatt kilépő személyek száma 174 931 684 fő. A kettő adat közti különbség 389 188 fő, melyből 388 997 külföldi a migrációs kockázattal rendelkező állampolgársági kategóriákból (84 316 fő iráni és 304 681 fő iraki) került ki.

4. Illegális szárazföldi migráció Törökországon keresztül

Az elmúlt három évben, azaz 2016-2019 között 894 066 külföldi próbált meg illegálisan Törökországba jutni a FRONTEX⁸, UNHCR⁹ és az IOM¹⁰ adatai alapján a szír, iraki, iráni, görög és bolgár határszakaszokon. A legnagyobb számban a szíriai határon (2017: 402 383 fő; 2018: 239 534 fő; 2019: 172 012 fő) kíséreltek meg bejutni Törökország területére. A

⁷ Türk Kizilayi, Göc İstatistik Raporu, 2017 Nisan, (letöltve: 2020.03.01.) https://www.kizilay.org.tr/Upload/Dokuman/Dosya/95958745_goc-istatistik-raporu-nisan-2017.pdf

⁸ FRONTEX Risk Analysis for 2019, https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Risk_Analysis/Risk_Analysis_for_2019.pdf (letöltve: 2020.03.10.)

⁹ UNHCR Operational Update, January, 2020, <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/74471> (letöltve: 2020.03.10.)

¹⁰ Migrants' Presence Monitoring: Situation Report January, 2020, https://migration.iom.int/system/tdf/reports/Turkey_Sitrep_01_Jan_20.pdf?file=1&type=node&id=7717 (letöltve: 2020.03.10.)

2018. és 2019. évi intenzív csökkenések a Törökország Szíriával közös határszakaszán épített 900 km-es fal elkészítésének köszönhető.

A görög határszakaszon is intenzív illegális határátlépési kísérletek figyelhetők meg. Az EU-ban menekültstátuszt szerzett szírek családtagjainak nagy része Törökországban maradt, és a török vízum igénylésének nehézkessége következtében a szírek egy része a Törökországba illegális módon való beutazást választja a görög-török határ szárazföldi szakaszán. 2018-ban (12 712 fő) 4 310 fővel több migránst állítottak elő a török hatóságok, mint 2017-ben (8 402 fő) a görög határon. A növekvő tendencia tovább folytatódott, így az illegális határátlépést a görög-török határszakaszon megkísérlők száma 2019-ben elérte a 40 805 főt, vagyis 2018-hoz képest megháromszorozódott a számuk a görög határszakaszon. Az iraki és a bolgár határszakaszokon 2017 - 2019 között mindössze 6 065 fő próbálkozott a Törökországba történő bejutással. Az iráni határszakaszon ezzel szemben a feltartóztatott illegális migránsok száma a három év alatt elérte a 12 144 főt.¹¹

A Törökországból történő szárazföldi illegális kilépési kísérletek (2017: 33 506 fő; 2018: 47 335 fő; 2019: 49 718 fő) legnagyobb arányban a görög határszakaszt (2017: 28 583 fő; 2018: 44 029 fő; 2019: 48 149 fő) érintették. A bolgár határon ennél jóval kevesebben (2017: 2 054 fő; 2018: 1583 fő; 2019: 680 fő) próbálkoztak illegális határátlépéssel. Az iráni és iraki határon elvétve volt tapasztalható, összesen 1083 esetben az illegális kilépési kísérlet, míg a szíriai határszakaszon a három év során 4 392 fő próbált meg Szíriába távozni. 2017-ben csupán 5 551 fő, addig 2018 során összesen 17 473 migráns érkezett illegálisan Görögországba szárazföldi úton. Többségük (41%) török állampolgárságú volt, míg nagy számban fordultak még elő köztük szír (23%), iraki (14%), pakisztáni (8%) és afgán (6%) állampolgárságú migránsok. 2019-ben az illegális határátlépők száma visszaesett, és alig érte el a 8 941 főt.¹²

5. Mélységi ellenőrzések során elfogott migránsok Törökországban

A Törökország területén mélységi ellenőrzések során elfogott illegális migránsok 2015 - 2019 között legnagyobb számban afgán, szír, pakisztáni, iraki, iráni állampolgárságú külföldiek szerepeltek. Az afgánok aránya 2016 óta megháromszorozódott. Kiemelkedő növekedés a

¹¹ Migrants' Presence Monitoring: Situation Report, Annual Report 2019, <https://reliefweb.int/report/turkey/dtm-turkey-migrant-presence-monitoring-overview-situation-migrants-annual-report-2019> (letöltve: 2020.03.12.)

¹² ICMPD, Migration Outlook, Origins, key events and priorities for Europe, 2019, https://www.icmpd.org/fileadmin/1_2018/THB/Migration_Outlook_2019_final.pdf?utm_source=CleverReach+GmbH+&utm_medium=email&utm_campaign=29-01-2019+Migration+Outlook+2019+%28newsletter+subscribers+and+staff%29+&utm_content=Mailing_11211417 (letöltve: 2020.03.12.)

palesztinokkal kapcsolatosan is látható, akik közül 2017-ben 832 főt, míg 2019-ben 12 210 palesztint fogtak el a török hatóságok. 2019-ben az elfogott sírek (55 236 fő) aránya csaknem megduplázódott 2018-hoz viszonyítva (34 053 fő). Az iraki állampolgárok esetében viszont csökkenés tapasztalható 2019-ben (12 097 fő) 2018-hoz (17 629 fő) képest.

	2015	2016	2017	2018	2019	összesen
illegális migránsok						
Törökországban	146 485	174 466	175 752	268 003	454 662	1 219 368

1. sz. ábra a mélységi ellenőrzés során elfogott migránsokról

Az afgánok számának emelkedése az afganisztáni biztonsági helyzet romlásának, illetve az iráni és pakisztáni, afgánokat érintő romló belpolitikai folyamatok együttes hatásának eredménye. A több évtizede húzódó afgán menekültválság révén az Afganisztánból érkező illegális migránsok legfőbb útvonala Iránon keresztül vezetett Törökországba a hegyes zöldhatáron keresztül, ahová a török hatóságok védelmi céllal egy falat építettek.

Összegezve a fentieket, az illegális migráció Törökországon belül 2019-ben is folyamatosan növekedett, és év végére a mélységi ellenőrzésben előállított migránsok száma elérte a 454 662 főt, akik közül az afgánok (2019: 201 437 fő; 2018: 100 841 fő) és a pakisztániak (2019: 71 645 fő; 2018: 50 438 fő) száma növekedett a legdinamikusabban.¹³

6. Illegális migráció Törökország tengerein

Az illegális migráció egyre nagyobb mértékben a tengeri útvonalakon bonyolódik: 2017 - 2019 között 124 688 migráns érkezett sikeresen Görögország területére tengeri útvonalakon. További 120 761 külföldi próbált meg illegálisan átjutni a szárazföldi és tengeri határszakaszokon Görögországba. A sikeres és sikertelen átkelők száma így 2017 - 2019 során elérte a 245 449 főt. A növekvő trend a török határnyitás következtében folytatódik majd. 2018-ban 33 394 illegális migráns kelt át sikeresen tengeri úton Görögország szigeteire. 2017-hez (31 004 fő) képest 2 390 fővel többen jutottak át az Égei-tengeren, akik közül a legtöbben az afgánok (29%) voltak. Jelentős számban jutottak át Görögországba a sírek (23%) és az irakiak (18%), palesztinok és a Kongói Demokratikus Köztársaságból érkező migránsok. 2019-ben 8 941 migráns ért partot Görögország valamely szigetén.

¹³ İçisleri Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Yıllara göre yasalardan düzensiz göçmen sayısı, 2020., <https://www.goc.gov.tr/duzensiz-goc-istatistikler> (letöltve: 2020.03.12.)

Közülük az afgánok (43%) voltak a legtöbben. Őket követték a sírek (25%), palesztinok (5%) és az irakiak (5%).

	2015	2016	2017	2018	2019	összesen
tengeren feltartóztatott migránsok	91 611	37 130	21 937	26 678	60 802	238 158

2. sz. ábra a Törökországgal határos tengereken

A közel-keleti migránsok nagy aránya mellett hosszabb távú trendet jelez, hogy a 2018 nyarán elfogott 5 614 illegális migráns 44 ország állampolgára, és ebből 30 ország afrikai (1385 fő). A legtöbb afrikai migráns a Közép-Afrikai Köztársaságból származott, őket követték a Szomáliából, a Kongói Demokratikus Köztársaságból és Eritreából származó migránsok. Az afrikaiak arányukat tekintve (25%) még nem jelentősek a tengeri útvonalat választó főleg közel-keleti migránsok között, azonban hosszabb távon előre jelezhető, hogy a líbiai biztonsági helyzet romlása következtében az afrikai országok állampolgárai egyre nagyobb arányban fogják Líbia helyett Törökországot választani tranzit országnak.¹⁴

7. Törökországi repülőtereken felfedett visszaélések

2015-2019 között 3 829 olyan külföldi nyújtott be Európa különböző repülőterein menedékkérelmet, aki Törökországból légi úton érkezett hamisított okmányok birtokában. A repülőtéri hatóságok szűrési tevékenységének köszönhetően 2015 - 2019 között 6 122 külföldit tartóztattak fel, akik a számos visszaélési forma (hamisított személyazonosító igazolvány, hamisított útlevél/vízum, személycseré, biankó kitöltésű tartózkodási engedély/vízum) valamelyikével próbálkoztak.

	2015	2016	2017	2018	2019	összesen
	810	788	726	741	764	3 829

3. sz. ábra a hamis okmánnyal Törökország repülőtereiről EU-ba érkezőkről

A rendelkezésünkre álló földi kiszolgáló egységek által biztosított adatok alapján 9 951 külföldi próbált vagy sikeresen el is jutott az európai repülőterek valamelyikére. A legtöbb külföldi hamis okmánnyal az isztambuli Atatürk Nemzetközi Repülőtérrel próbált meg eljutni Európán belül leginkább Németországba, Olaszországba, Spanyolországba,

¹⁴ İçisleri Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Yıllara göre yakaalan düzensiz göçmen sayısı, 2020., <https://www.goc.gov.tr/duzensiz-goc-istatistikler> (letöltve: 2020.03.12.)

Franciaországba vagy Svédországba. A legtöbb légi úton próbálkozó külföldi szír állampolgárságú volt, rajtuk kívül az iráni, iraki és török állampolgárok szerepeltek még nagy számban. A légi úton történő illegális migráció nagyarányú csökkenése várható a szárazföldi határok megnyitása révén az elkövetkező évben. Egyre kevesebb migráns fog próbálkozni Törökország repülőterein, ha a szárazföldi határokon is belátható esélyük lesz átjutni Európába.¹⁵

8. Menedékkérők helyzete Törökországban

A törökországi menedékkérők (2019: 427 349 fő) az UNHCR adatai alapján legnagyobb része (56%) afgán állampolgárokból áll. Utánuk az iraki (31%), iráni (8%), szomáli (2%) és az egyéb (3%) állampolgárságú külföldiek következnek. A menedékkérők nagy része (63%) férfi. A legnagyobb arányban az afgánok esetében fordulnak elő egyedülálló, felnőtt férfiak (72%), ugyanez az arány az irakiak esetében 57%. Az összes menedékkérő között a fiatakorúak aránya 33%. Az elmúlt években a migránsoknak a törökországi tartózkodásuk legalizálásának egyik változatát jelentette a menedékkérelem, melynek során egy tartományt jelöltek ki a számukra, ahol ellátásukról és lakhatásukról saját maguknak kellett gondoskodniuk, és legkorábban 6 év múlva kaptak egy időpontot a meghallgatásukra, így szabadon mozoghattak az országon belül, amíg embercsempészek segítségével tovább nem utaztak Európa felé.

	2015	2016	2017	2018	2019
menedékkérők	249				
Törökországban	914	291 209	364 803	370 932	427 349

4. számú táblázat a törökországi menedékkérőkről

9. Törökországi embercsempészet

A Törökország területén elfogott embercsempészek száma 5 éve (a 2016-os visszaesést kivéve) folyamatosan emelkedik. A migrációs útvonalakon történő szigorítások következtében az embercsempészeknek egyre kifinomultabb módszereket kell alkalmazniuk a migránsok határokon történő átjuttatása céljából.¹⁶

¹⁵ European Border and Coast Guard Agency (FRONTEX), 2019 in Brief, https://frontex.europa.eu/assets/Publications/General/frontex_inbrief_website_002.pdf (letöltve: 2020.03.12.)

¹⁶ İçisleri Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Yıllara göre yakalanan düzensiz göçmen sayısı, 2020., <https://www.goc.gov.tr/duzensiz-goc-istatistikler> (letöltve: 2020.03.12.)

	2015	2016	2017	2018	2019	összesen
	4 471	3 314	4 641	6 138	8 996	29 860

5. számú ábra a török embercsempészek számáról

10. Törökországi tartózkodási engedélyek

A Törökországban tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldiek száma 2019-re elérte az 1 101 030 főt. A tartózkodási engedélyek 5 kategóriája van jelen Törökországban: rövid távú (813 334 fő), családegyesítési (76 077 fő), tanulmányi (90 832 fő), munkavállalási (67 023 fő) és egyéb (53 764 fő) - humanitárius és/vagy emberkereskedelem áldozata - célú).

2015-től a tartózkodási engedélyek között egyre hangsúlyosabban jelent meg a rövid távú (maximum egy évre szóló) tartózkodási engedély, mely 2019-re elérte a 813 334 főt. A rövid távú tartózkodási engedéllyel rendelkezők között a legtöbben az iraki állampolgárok találhatók, akik 5 év alatt megötszörözték (25 222-ről 132 262 főre) számukat. Őket követik a türkmének (110 553 fő) és a szírek (101 742 fő), akik szintén nagy számban kérelmeztek rövid távú tartózkodási engedélyt az 5 év leforgása alatt. Az iráni (55 745 fő), afgán (37 318 fő), azeri (35 081 fő) és üzbég (34 308 fő) állampolgárok számának növekedése is figyelemre méltó. Az észak-afrikai biztonsági helyzet romlására utal, hogy egyre több egyiptomi (26 239 fő) és líbiai (22 408 fő) állampolgár próbál meg huzamosabb ideig Törökországban maradni tartózkodási engedéllyel.

A családegyesítési célú kérelmek esetében a legnagyobb számban az azeri (10 752 fő), orosz (6 617 fő), ukrán, üzbég, türkmén (összesen 13 672 fő), szír (2 913 fő) és a marokkói (2 773 fő) állampolgárok vannak jelen. Őket követik a kirgiz, iráni és kazah állampolgárok.

Az azeri (14 292 fő) és a türkmén (12 751 fő) állampolgárságú külföldiek szerepelnek legnagyobb számban a tanulmányi célú tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldiek között. Az iráni, afgán, iraki, szír, szomál, jordán, jemei és egyiptomi tanulmányi célú tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldiek száma eléri a 31 018 főt.

A munkavállalási célú tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldiek között a georgiai mellett türkmén (5 829 fő), üzbég (3 039 fő) és azeri (2 840 fő) munkavállalók. A kínai állampolgárok (2 263 fő) nagy része uigur, akik mellett iráni, kirgiz, ukrán és orosz állampolgárok dolgoznak Törökországban (10 892 fő). A szírek (8 400 fő) Törökországban való jelenlétükhöz képest csekély arányban képviseltetik magukat a legális munkaerőpiacon.

Egyéb (humanitárius és/vagy emberkereskedelem áldozata) célú kérelmeket azok a migránsok kaphatnak, akiket származási országukban üldöztetés ért, és visszatérésük veszélyeztetné a biztonságukat. Az egyéb célú tartózkodási engedélyek birtokosai között szerepelnek az emberkereskedelem (szexuális kizsákmányolás, illegális foglalkoztatás, rabszolgaság) áldozatai, akik közül a kazah, azeri, orosz, kirgiz és üzbég állampolgárok képviseltetik magukat legnagyobb számban. A tartózkodási engedéllyel Törökország területén élő külföldiek száma a következő évben elérheti a másfél millió főt, mivel az elmúlt 5 évben megduplázódott (2015: 422 895 fő; 2019: 1 101 030 fő) a tartózkodási engedéllyel rendelkezők száma, és ez a folyamat tovább erősödhet. ¹⁷

	2	2	2	2	20
	015	016	017	018	19
	4	4	5	8	1
	22 895	61 217	93 151	56 470	101 030

6. számú ábra a törökországi tartózkodási engedéllyel rendelkezőkről

11. Török állampolgársági státusz

Az 5 901-es számú Török Állampolgársági törvény (2009.05.29.) végrehajtási rendeletének 2018. szeptember 18-i változása a külföldi állampolgároknak megkönnyíti a török állampolgárság megszerzését. Az állampolgárság megszerzéséhez 5 évet folyamatosan Törökországban kell töltenie a külföldinek, és a külföldön való tartózkodása nem haladhatja meg a 180 napot. Az elmúlt 7 évben csaknem 10 000 külföldi kapott kivételes eljárásban török állampolgárságot. A török kormányzat a gazdasági visszaesést követően drasztikusan csökkentette a kivételes eljárásban megszerezhető török állampolgárság feltételeit. A banki megtakarítás vagy államkötvény vásárlása esetén 3 000 000 USD helyett mindössze 500 000 USD 3 éves lekötése válik szükségessé. Ingatlantulajdon esetén a másfél millió dolláros ingatlan helyett 2018 szeptemberétől elegendő fél millió dolláros ingatlan vásárlása és 3 évig saját tulajdonban való megtartása. A török kormányzat szervei körülbelül 24 000 szírt és azok családját értesítettek a török állampolgárság megszerzésének lehetőségéről. A BMI munkatársai keresik fel a kiválasztott szíreket telefonon és az Állampolgársági Igazgatóságra küldi iratanyagukat, ahol a végső döntést meghozzák ügyeikben. ¹⁸

¹⁷ İçişleri Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, İkamet İzinleri, 2020., <https://www.goc.gov.tr/ikamet-izinleri> (letöltve: 2020.03.12.)

¹⁸ Yabancı Yatırımcıların Türk Vatandaşlığı Kazanmaları, 2020., <https://www.nvi.gov.tr/istanbul/yabanci-yatirimci>

12. Törökországi emberkereskedelem

Az emberkereskedelem áldozatai (törökországi házkutatások során felderített szexuálisan és/vagy illegális foglalkoztatás által kizsákmányolt külföldiek) között 2019-re a szír állampolgárságú külföldiek kerültek többségbe. Az elmúlt években főleg a közép-ázsiai külföldiek (2015: 34 üzbég, 2016: 33 kirgiz) tették ki az emberkereskedelem áldozatainak nagy részét. A szírek aránya az utóbbi években emelkedett számottevően (2016: 20 %, 2019: 42 %). Mellettük a marokkói, ukrán és orosz állampolgárok aránya növekedett nagyobb mértékben. Az emberi kizsákmányolás legfőbb típusa a szexuális kizsákmányolás, mely egyre nagyobb méreteket öltött az évek során. Az emberkereskedelem áldozatai legnagyobb számban Törökország nagyvárosaiban (Antalya, Isztambul, Ankara, Izmir, Hatay) fordulnak

	2015	2016	2017	2018	2019	összesen
Törökországi emberkereskedelem	108	181	303	134	215	941

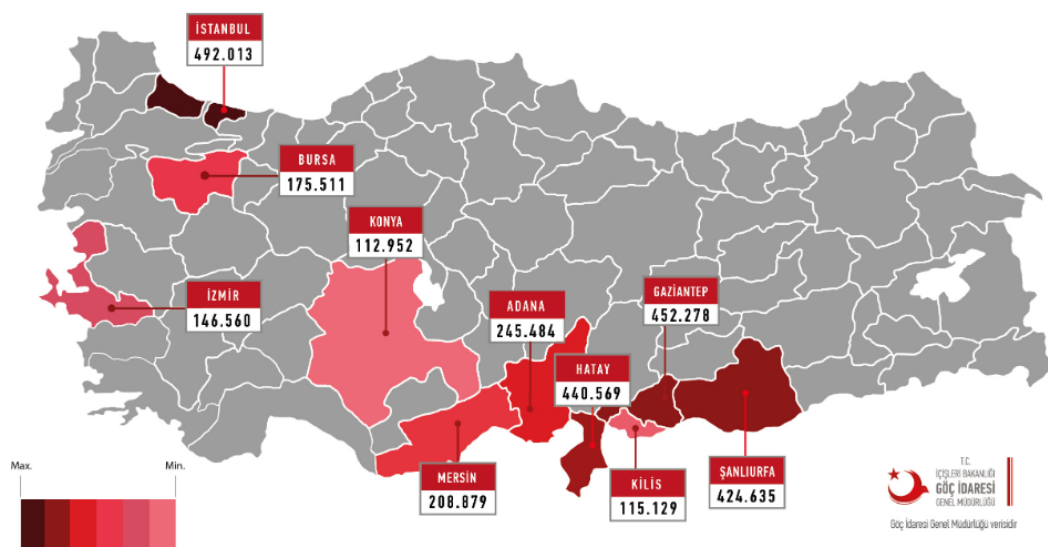
elő.

I. s
z
á

7. számú ábra a törökországi emberkereskedelemről

13. Szírek törökországi helyzete

A szírek többsége (3 523 218 fő) a menekülttáborokon kívül a nagy városokban rendezkedett be hosszabb távra. A legnagyobb számban Isztambul (492 013 fő), Gaziantep (452 278 fő) és Hatay (440 569 fő) tartományokban tartózkodnak. A rendelkezésünkre álló információk alapján a törökországi szír lakosság nagy része fiatalokból áll, az összes regisztrált szír csaknem fele (1 657 936 fő) még nem töltötte be a 18. életévét.

	2015	2016	2017	2018	2019
szírek				3 628	
Törökországban	2 503 549	2 834 441	3 426 786	120	3 576 370

8. számú ábra a szírek által legnagyobb számban lakott tartományokról

A szírek Törökország nagy részén saját forrásaikat és egyéb szociális juttatásaikat felhasználva gondoskodnak a megélhetésükről. Törökországban legalább 4 millió szír tartózkodik. A török kormánynak ez idáig sikerült a migrációs helyzetet stabilizálnia, és biztonsági erői eredményesen tartották vissza a migránsok nagy tömegeit. Európának szembesülnie kell vele, hogy milyen kockázatai vannak annak, ha a török kormányzat nem hajlandó feltartóztatni a migránsok Európa felé áramlását.

A török társadalom nagy része a migránsokat tartja a gazdasági visszaesés egyik okozójának, így a török kormányzat egyre inkább arra kényszerül majd, hogy a humanitárius megközelítés helyett az idegenrendészeti válságkezelés irányába haladjon, és egyre több szírt próbáljon meg visszaküldeni a Szíria területén működő biztonsági zónákba. A szíriai rendezés elhúzódásával olyan társadalmi feszültségek gyűltek fel Törökországban, ami negatívan befolyásolja a szírek integrációs folyamatát és újabb menekülthullámot generálhat, aminek a hatására a Törökországban tartózkodó egyéb migráncsoportok (afgánok, irakiak, irániak, stb.) is útra kelhetnek az elkövetkező időszakban Európa felé.

	2015	2016	2017	2018	2019
török befogadó	267				
központokban élő szírek	243	258 545	228 488	143 558	64 048

9. számú ábra a török befogadóközpontokban élő szírekről

64 048 szír a Törökország dél-keleti részén elhelyezkedő 7 befogadó központ valamelyikében él. A legtöbben Adana menekülttáborában élnek (21 555 fő). 2015-től megfigyelhető, hogy számuk intenzíven csökkenni kezdett. A befogadó állomások szisztematikus kiürítésében szerepet játszik Törökország távlati terve a szíriai biztonsági zónák létrehozásáról, melynek révén, szíriai területen törökök által felügyelt közigazgatás alatt egyre nagyobb számú szírt telepítenének vissza hazájukba. 2015-höz képest 203 195 fővel kevesebben élnek a befogadó állomásokon. A kormányzat ezzel szeretné demonstrálni az egyre inkább elégedetlenkedő török közvélemény számára, hogy a szíriai fronton komoly

eredményeket érték el, és belátható időn belül szírek százezreit fogják visszaküldeni hazájukba.¹⁹

14. Szír menekültek áttelepítési programjai Törökországból

2015-2019 között 16 202 szír került áttelepítésre 16 országba. Az utóbbi években csökkentek azon szírek kilátásai, akik legális módon kívánnak eljutni egy másik országba. Az áttelepítési programban részt vevő államok sorra csökkentik a kvótaikat. Összesen 25 951 szír került áttelepítésre Törökországból a program keretében. Legnagyobb számban Németország fogadott be közülük, őket követte Franciaország és Hollandia a sorban. A fent részletezett áttelepítési programokban így összesen 42 153 szír hagyhatta el Törökországot legálisan egy másik országba áttelepülve.²⁰

15. Szír menekültek visszaküldése Görögországból Törökországba

A 2016-ban Európa és Törökország menekültügyi megállapodása alapján minden, a görög szigetekről visszaküldött migránsért cserébe az európai tagállamok egy része meghatározott számú szírt fogad be. Összesen 2 117 főt toloncoltak vissza a görög hatóságok az EU-Törökország megállapodás rendelkezései alapján, akiknek legjelentősebb részük pakisztáni (749 fő), szír (394 fő) és algériai (205 fő) állampolgárokból állt.²¹

16. Isztambuli migrációs helyzet

Az IOM legfrissebb 2019-es kimutatása alapján Isztambulban 1 660 395 migráns tartózkodik, akiknek legnagyobb része szír, afgán, türkmén és pakisztáni származású. Megfigyelhető, hogy amíg az afgán, türkmén, üzbég és pakisztáni migránsok döntő hányada egyedülálló fiatal férfiakból, addig a szírek nagy része családdal érkezik a városba. 963 536 szír tartózkodik Isztambulban a kutatás szerint, így megfigyelhető, hogy továbbra is érkeznek szírek Törökország más területeiről. Isztambul a munkalehetőségek mellett az egyik legkiválóbb tranzit megállót jelenti az Európába tartó migránsok számára. A migránsok 43 %-a 2016 után érkezett a városba, míg 57 %-uk 2015 előtt jutott el Isztambulba.²²

¹⁹ İçişleri Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Gecici Koruma, 2020., <https://www.goc.gov.tr/gecici-koruma5638> (letöltve: 2020.03.12.)

²⁰ İçişleri Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Geri Alım, 2020., <https://www.goc.gov.tr/geri-alim> (letöltve: 2020.03.12.)

²¹ UNHCR: Returns from Greece to Turkey, 2020., <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/74370> (letöltve: 2020.03.12.)

²² IOM Baseline Assessment in Istanbul Province, Analysis Report, 2019.

17. Külföldi terrorista harcosok (KTH)

Törökországban tartózkodhat a világon legnagyobb számban külföldi harcosnak mondható terrorista, akiket a BMI kiutasítási központjaiban tartanak megfigyelés alatt, amíg az országból való kiutazásukat megszervezve elküldik őket származási helyükre. A jelenlegi helyzet a görög határon azért is aggodalomra adhat okot, hogy ha a görögök határvédelmét kijátszva ellenőrizetlenül juthatnak be a migránsok, akkor közéjük keveredve külföldi harcosok is beszivároghatnak a balkáni térség országaiba, hogy onnan az Európai Unióba távozzanak illegális módon. Törökországban hivatalosan 3 kiutasítási központban tartanak külföldi harcosokat, melyek Gaziantepben, Izmirben és Kayseriben helyezkednek el. Összesen 28 kiutasítási központ található Törökország területén, melyek befogadó képessége 20 000 fő.²³ Izmir kiutasítási központjában 2017-ben 275 külföldi harcost tartottak őrizet alatt.²⁴ Törökország 2019-ben 780 KTH-t deportált származási országaikba a török Belügyminisztérium adatai alapján.²⁵

18. A szíriai Idlib tartomány megtámadásának következményei

A kormányellenes erők mintegy több ezer fegyveres felkelője tartózkodik jelenleg az egyik utolsó szíriai ellenzék által uralt csaknem 3 000 000 civilt magában foglaló területen, amit a szíriai kormányerők hónapok óta folyamatosan támadnak. A harcok Törökország felé egy újabb, milliós menekülthullámot indíthat meg, melyet a török kormányzat eddig sikeresen feltartóztatott. A migrációt a szíriai határokon belül igyekszik kezelni. Az EU-val szemben egyetlen zsarolási potenciálja maradt a török kormányzatnak: az ún. „*migrációs csapatok megnyitása*”.²⁶

Törökország geostratégiai érdekei a szíriai konfliktus előrehaladásával merőben megváltoztak. Kezdetben mindössze gazdasági befolyását kívánta érvényesíteni a térségben, majd később politikai nyomást alkalmazva már területi igényekkel lépett fel Szíriában. A háttérben etnikai konfliktus húzódik meg a kurdkérdés köré csoportosulva. Oroszország 2015-ös hadba lépésével a helyzet drasztikusan megváltozott és az Assad rezsim újra

²³ İçisleri Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Geri Gönderme Merkezleri, 2020., <https://www.goc.gov.tr/geri-gonderme-merkezleri33> (letöltve: 2020.03.12.)

²⁴ Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları İnceleme Komisyonu, Izmir ve Aydın illerinde bulunan geri gönderme merkezleri incelemesi Raporu, 2017., https://www.asylumineurope.org/sites/default/files/resources/izmir_aydin_rapor.pdf (letöltve: 2020.03.12.)

²⁵ Burak Bir: Turkey deports 2 terrorists to Germany, North Macedonia, in Anadolu Agency, 2020., <https://www.aa.com.tr/en/europe/turkey-deports-2-terrorists-to-germany-north-macedonia/1761560> (letöltve: 2020.03.12.)

²⁶ Luerdi Alfajri: Turkey's Foreign Policy Strategy Change in Syrian Crisis (2016-2017), 2018., https://www.researchgate.net/publication/331394049_Turkey's_Foreign_Policy_Strategy_Change_in_Syrian_Crisis_2016-2017 (letöltve: 2020.03.12.)

sikereket könyvelhetett el. A jelenlegi migrációs válság gyökerei a Törökország által Szíria területén létrehozott Biztonsági Zónában gyökerezik, melyet a szíriai kormányerők Idlib térségében igyekeznek visszahódítani. Törökországnak szövetségesekre van szüksége az Európai Unióból, ezért zsarolási potenciálként használja a migránsokat.²⁷

19. A török határnyitás következményei 2020-ban

Részletesen elemeztük a törökországi migránsok helyzetét, így komplex képet alkothattunk arról, hogy körülbelül mennyien indulnának el Európa felé, ha a határok nyitva állnának előttük. Az európai államok okulva a 2015-ös migrációs válságból kiemelt támogatásukról biztosították a görög hatóságokat, hogy még ott feltartóztatható legyen a tömeg a szárazföldi és görög határok mentén.

Görögország belső területein 21 670 migráns tartózkodik, akik közül a szír (8 508 fő), afgán (4 664 fő) és az iraki (4 434 fő) állampolgárok képviselik magukat a legtöbben. Többségük már nem a görög szigeteken, hanem az ország egyes részein helyezkedik el.²⁸ A görög menekültügyi rendszer a belső területeken jelenleg 22 399 fő lakhellyel történő ellátására rendezkedett be, mely hamarosan megtelik.²⁹ 2020.03.02. – 2020.03.08. között 1288 fő érkezett a görögországi szigetekre illegálisan Törökország irányából, mely 510 fővel több, mint a múlt héten partra szállók száma. Ha a helyzet nem változik, a görög szigeteken hamarosan elviselhetetlenül megtelnek a menekülttáborok, és a szárazföld felé kell a görög hatóságoknak szállítania a migránsokat, ahonnan illegálisan próbálhatnak meg a Balkánon keresztül eljutni Európa egyes országaiba. A görög szigeteken 41 600 migráns tartózkodik, melyből az afgánok (49 %), szírek (19 %) és a szomáliaiak (6 %) vannak a legtöbben.³⁰

A szíriai harcokban 2020.02.28-án 33 török katona életét veszttette egy szíriai légicsapásban, mely hatására a török kormányzat bejelentette, hogy tovább nem tud egyedül megbirkózni a menekültáradattal, ezért tovább egyetlen migránst sem tartóztat fel.³¹ Görögországra komoly terheket ró a menekültügyi rendszerének fenntartása, ezért nem

²⁷ Jan van Leeuwen, Erwin van Veen: Turkey in northwestern Syria, Rebuilding empire at the margins, in: CRU Policy Brief, 2019., https://www.clingendael.org/sites/default/files/2019-06/PB_Turkey_in_Northwestern_Syria_June_2019.pdf (letöltve: 2020.03.12.)

²⁸ UNHCR Greece: Population breakdown in ESTIA Accommodation Scheme, 2020., <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/74504> (letöltve: 2020.03.12.)

²⁹ UNHCR Greece: ESTIA Accommodation Capacity Weekly Update, 2020., <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/74505> (letöltve: 2020.03.12.)

³⁰ UNHCR Greece: Aegean Islands Weekly Snapshot, 2020., <https://www.ecoi.net/en/file/local/2026159/document-8.pdf> (letöltve: 2020.03.12.)

³¹ Radio Free Europe: Turkey Retaliates Against Syrian Forces After 33 of its soldiers killed in air strikes, 2020., <https://www.rferl.org/a/30459040.html> (letöltve: 2020.03.12.)

elhanyagolható kockázata van, hogy a migránsok számának növekedésével az ellátórendszer összeomolhat, és még többen indulnának el Európa felé.³²

Több lehetséges következménye is lehet a török határnyitásnak. Egyrészt, végződhet egy kompromisszumos megállapodással Törökország és az EU között, amiben az EU vállalja, hogy magasabb összeget fizet Törökország számára a migránsok feltartóztatása érdekében, vagy ha ez a kompromisszumos megoldás nem születik meg, a görög-török határon állandósulhatnak a két ország hatóságai közti atrocitások. Másrészt, Törökország mindenképpen eredményeket kíván elérni Szíriában, így a katonai beavatkozásához szövetségesekre van szüksége, hogy a Szíria területén létrehozott biztonsági zónákat fenntarthassa és oda síretek ezreit telepíthesse vissza saját területeiről megbontva az évszázadokon fennálló kurd etnikai többséget a térségben. Az elhúzódo szíriai konfliktus lezárása hamarosan elkerülhetetlen lesz, azonban mind Irán, mind Törökország és Oroszország is a legtöbb befolyást igyekszik érvényesíteni a térségben, ezért a konszenzusos megoldás egyre valószínűtlenebb.

20. Nyugat-Balkáni útvonal

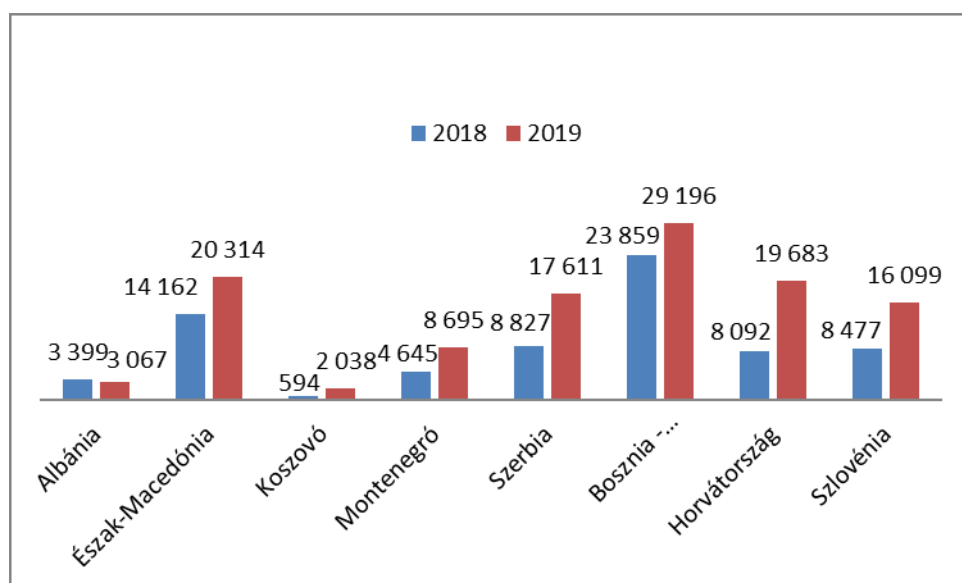
A Nyugat-Balkáni útvonalon fekvő államok szinte kivétel nélkül növekedést jelentettek a felfedezett illegális migrációban. A migránsok száma egy év alatt szinte megduplázódott (2018: 72 055 fő; 2019: 116 703 fő). A legtöbb migránst Bosznia-Hercegovinában (25 %) regisztráltak. Észak-Macedóniában (18 %), Horvátországban (17 %), Szerbiában (15 %) és Szlovéniában (13 %) is nagy számban voltak jelen egész évben a migránsok.

A migránsok kicsivel több, mint a fele három országból származott. A legtöbben Pakisztánból (26 %), Afganisztánból (16 %) és Szíriából (11 %) érkeztek. Bosznia-Hercegovinában, Horvátországban és Szlovéniában a pakisztáni migránsok voltak jelen a legnagyobb számban 2019 során. Az afgánok Észak-Macedóniában (34 %) és Szerbiában (35 %) voltak a legnagyobb számban. A síretek Albániában (30 %) és Koszovóban (45 %) voltak a legnagyobb számban jelen. Mellettük a marokkói és algériai migránsok is nagy számban voltak megfigyelhetők a balkáni útvonalon. A legmarkánsabban az afgánok (2018: 7 369 fő; 2019: 16 628 fő) és a marokkóiak (2018: 1080 fő; 2019: 7 919 fő) száma növekedett a Balkánon, míg az irániak (2018: 7 700 fő; 2019: 3 293 fő) aránya lecsökkent. 2019 végén

³² Devon Cone: Field Report, Seeking asylum in Greece, in: Refugees International, 2020., <https://static1.squarespace.com/static/506c8ea1e4b01d9450dd53f5/t/5e55a1002066c00f6f3757b8/1582670113880/Devon+-+Greece+-+Feb.+2020+-+1.0.pdf> (letöltve: 2020.03.12.)

15 783 menedékkérőt regisztráltak a Balkán országokban kialakított menekülttáborokban. 92 %-uk Bosznia-Hercegovinában (8 128 fő) és Szerbiában (6 410 fő) került elhelyezésre.³³

Az elmúlt időszak megmutatta, hogy a migráció tényleges kiváltó okainak felszámolása egyre kilátástalanabb. Európának hosszú időre kell berendezkednie egy interdiszciplináris megközelítéssel mely során a civil és katonai szolgálatoknak közösen kell kidolgozniuk egy átfogó stratégiát a migráció megfékezésére és a bevándorlás kezelésére. Holisztikus megoldással érhetők el sikerek az elkövetkező években a migrációkezelés területén, ahol a hadsereg és a civil hatóságok együttműködésén fog múlni a stratégia sikeressége.

10. számú ábra a balkáni illegális migránsokról

21. Magyar határ jelenlegi műszaki védelme

A migrációs nyomás előre nem látható alakulása miatt Magyarország Kormánya még 2015 közepén a magyar-szerb határszakaszon egy közel kétszáz kilométer hosszú ideiglenes kerítés felépítése mellett döntött. A magyar törvényhozás pedig ezzel párhuzamosan az államhatárról szóló törvényt az alábbiak szerint módosította: „Magyarország területének a *Közösségi Kódex 2. cikk 2. pontjának megfelelő külső határ szerinti határvonaltól, illetve a határjeltől számított 10 méteres sávja az államhatár rendjének védelmét biztosító létesítmények építése, telepítése és üzemeltetése, valamint a honvédelmi, nemzetbiztonsági, katasztrófavédelmi, határőrizeti, menekültügyi és idegenrendészeti feladatok ellátása céljából e törvény szerint igénybe vehető.*”

³³ DTM Mediterranean – Western Balkans Overview 2019, https://migration.iom.int/system/tdf/reports/WB%20brief%202019_final.pdf?file=1&type=node&id=7857

A Magyar Honvédségnek a honvédelmi törvény hatálybalépésétől alaprendeltetése a katonai szakértelmet és eszközöket igénylő feladatok ellátása, amellyel eleve megvolt a határzár telepítésének jogalapja. Megállapítható, hogy a teljes határzár építésének oroszlánrészét a Magyar Honvédség viselte és több helyszínen egyszerre építették a kerítést. A kerítés installálásának határidejét három hónappal rövidítették 2015 novemberéről augusztusára, és 2015 derekán lépett hatályba a 1665/2015. (IX. 21.) Korm. határozat, amely elrendelte a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kihirdetésével érintett megyéknek a Magyarország schengeni határával azonos külső határán a biztonsági határzár megépítését, amelynek egyik eredménye, hogy október közepe óta a magyar–horvát műszaki határzár is áll.

Magyarország miniszterelnöke 2016. augusztus 26-án jelentette be, hogy szükségessé vált még egy kerítéssor ugyanezen határszakaszon, amely nem ideiglenes, hanem csúcstechnológiával ellátott és tartós fenntartású. Ennek indoka, hogy olyan politika változások álltak küszöbön, amelyek olyan bevándorlást okoznak, amely csak egy megerősített határzárral tartható fel, de a katonai és rendőri jelenlét sem nélkülözhető.³⁴

2016 szeptemberében az EU Európai Bizottsága sajtóközleményt adott az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az unió határvédelmének megerősítéséről. Következő év elején az országos katasztrófavédelmi főigazgató tájékoztatást adott a déli határszakasz kerítésrendszerének teszteléséről, amelyen hőkamerák, éjjelátó felszerelések és videokamerák üzemelnek.³⁵ Ha a határátlépő a kerítést megpróbálja engedély nélkül átlépni, az jelent küld a határra vezényelt katonáknak, illetve rendőröknek, akik kötelesek a határra visszakísérni a határsértőt. A törvényhozó ezzel párhuzamosan 2017 márciusában döntött a szigorított határzárról, amelynek lényege, hogy minden menedékkérőnek tilos elhagynia hatóságok által kijelölt területet, máskülönben szabálysértést valósítanak meg.

A megerősített határvédelemhez tartozik, hogy 2018 nyarán hatályba lépett az ún. bevándorlási különadó,³⁶ amely a bevándorlást segítő szervezeteket sújtja, ha azok illegális migrációt támogatják média kampányok, média szemináriumok folytatásával, és az azokban való részvétellel, oktatásszervezéssel, hálózat építéssel, annak működtetésével, vagy ha a bevándorlást pozitív színben tüntetik fel.

³⁴ „Újabb kerítés épül a magyar-szerb határra”, Kormányzat, 2016, <https://www.kormany.hu/hu/a-miniszterelnok/hirek/ujabb-kerites-epul-a-magyar-szerb-hatarra>.

³⁵ „Bakondi György: erősebb kerítés épül a déli határon | Magyar Idők”, 2017, <https://www.magyaridok.hu/belfold/bakondi-gyorgy-erosebb-kerites-epul-deli-hataron-1346074/>.

³⁶ 2018. évi XLI. törvény az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról, valamint a bevándorlási különadóról

22. A magyar határ jelenlegi élőerős védelme

A fent említett műszaki határzár egy 2015-ben tapasztalt intenzitású migrációs nyomás kezelésére önmagában nyilvánvalón alkalmatlan, ezért további törvénymódosítások születtek, amelynek célja volt a Magyar Honvédség közreműködése a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kezelésében, amely módosítás Magyar Honvédségnek állandó és fegyverhasználati joggal ellátandó feladatot adott.

A honvédelmi törvényt jelenlegi szabályozása jogszerűvé tette a Magyar Honvédség közreműködését a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kezelésébe, amelyet sarkalatos törvény tartalmaz. A honvédelmi törvény³⁷ (Hvt.) alapján így a Magyar Honvédség fegyverhasználati joggal látja el a következő feladatot: *„a menedékjogról szóló törvény szerinti tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet idején közreműködés az államhatár őrzésében, az államhatár rendjét közvetlenül veszélyeztető konfliktushelyzet és a tömeges méretű migráció kezeléséhez szükséges intézkedések végrehajtásában, valamint az államhatár rendje ellen irányuló erőszakos cselekmények elhárításában.”*³⁸ Ennek a feladatnak megadása mellett a törvényhozás a Hvt.-ben részletes szabályokat is hozott külön alcímekben.³⁹ Ebben az 54/D. § részletezi többek között a közreműködői feladatot, azaz a katona intézkedési (igazoltatási, előállítási, elfogási, ruházatátvizsgálási, határforgalom-ellenőrzési, kép- és hangfelvétel-készítési – jogköreit a rendőrségi törvényre mutatta, a közúti forgalom irányítására és korlátozására vonatkozó jogkörét), valamint a közreműködői feladatra vonatkozó speciális kényszerítő eszközökkel kapcsolatos alábbi szabályokat.

A kényszerítő eszközök tekintetében a törvény hangsúlyozza, hogy a közreműködés során a katona, ha egyéb, a Hvt.-ben meghatározott kényszerítő eszköz nem áll rendelkezésre, vagy annak használatára nincs lehetőség használhat olyan más – a törvényben nem nevesített – kényszerítő eszközöket is, amelyek testi sérülés okozására alkalmasak, de ezek nem irányulhatnak az emberölésre. Ez nem zárja ki, hogy járhatnak emberélet kioltásával, de a szándék erre nem irányulhat. A Hvt. azt is kimondja, hogy *„a közreműködői feladat végrehajtása során nem minősül löfegyverhasználatnak a gumilövedék, a pirotechnikai eszköz, a könnygázgránát, az elfogó háló löfegyverrel vagy az e célra szolgáló egyéb kilövő eszközzel történő célba juttatása.”*

³⁷ a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény (a továbbiakban : Hvt.)

³⁸ Hvt. 36. § (1) bekezdés h) pontja alapján

³⁹ Hvt. 35/B. § a katona tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben való közreműködéséről

Figyelemmel arra, hogy a szolgálati feladatok jellegéből adódóan a katona fegyveresen ellátott feladatai során a Hvt. 56. § (3) bekezdése szerint nemcsak jogosult, hanem köteles is fegyvert használni. A törvény megállapítja, hogy a katonát a közreműködői feladat során nem terheli a fegyverhasználat a vonatkozó 56. § (3) bekezdésében felsorol négy esetben.⁴⁰ A fegyverhasználat joga viszont ekkor is fennáll.

23. Összefoglalás

2015-től 2018-ig hatályba lépett jogszabályok elégségesnek bizonyultak a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kezelésére. A török határnyitással nehezen prognosztizálható a migrációs válság alakulásának pontos mértéke, így azt sem lehet tételesen előre meghatározni, hogy a Magyar Honvédség vonatkozásában milyen további feladatok merülhetnek fel. Az azonban mégis biztosan állítható, hogy az illegális migráció megállításához holisztikus megközelítésre van szükség és ennek részeként a Magyar Honvédség közreműködésére úgy a műszaki határzár létesítése, mint az élőerős védelmi feladatok tekintetében elengedhetetlen szükség van.

A fent elemzett jogszabálmódosítások azért léptek hatályba, mert a 2015-ös, és valószínűleg a jelenlegi török határnyitással meginduló migrációs válság ezen évtized első feléig hatályban jogi eszközökkel kezelhetetlenek lettek volna. A tömeges bevándorlást követő jogalkotás ugyan a magyar közjogot általában érintette, de azon belül leginkább a menekültügyi, büntetőjogi, valamint hon- és rendvédelem jogát alakította át alapjaiban.

⁴⁰ Hvt. 56. § (3) bek. szerint

a) fegyveres szolgálat ellátása során a maga vagy társa, az őrzött, védett személyek, létesítmények vagy tárgyak biztonságát veszélyeztető, bárki részéről elkövetett támadás vagy az őrzött objektumba, lezárt területre történő jogellenes behatolás megakadályozására,
b) fogoly őrzésére, kísérésére irányuló szolgálatban, ha a fogva tartott vagy bárki az őrt megtámadja,
c) a szolgálatban lévő katonai rendész a katona vagy a polgári személy általi támadás elhárítására, és a jogszerű intézkedéssel szembeni tetteles ellenállás leküzdésére,
d) katonai futárszolgálati feladatok ellátása során, a maga vagy társa elleni, illetve a rábízott küldemény biztonságát veszélyeztető támadás elhárítására.

© Pechnyo Péter – Petruska Ferenc

Vélemények a katonai jog világából

Kiadó

Magyar Katonai Jogi és Hadijogi Társaság

Székhely

1055 Budapest, Markó u. 27. III. em. 13-18.

Felelős kiadó

Dr. Kádár Pál PhD elnök

Sorozat szerkesztő

Dr. Farkas Ádám PhD. főhadnagy

Honlap

<http://hadijog.hu/vkj>

Email

dradamfarkas@gmail.com

ISSN

2416-1365

Kézirat lezárva:

2020.03.24.

A tanulmányban foglaltak kizárólag a szerzők személyes álláspontját tükrözik, azok nem tekinthetők sem a Magyar Katonai Jogi és Hadijogi Társaság, sem a szerkesztő álláspontjának.